

'Het dorp was in ontredde'ring'

Maaïke Mol is een meisje van achttien die met haar moeder - die weduwe is - en een jonger broertje aan de rand van Biggekerke woont als daar op 17 september de hel losbreekt. Het was een prachtige dag en zoals altijd op zondagavond, was de hele buurt buiten, lekker op het stoepje een beetje met elkaar babbelen, terwijl de guus in de straat speelden. Maar toen kwamen er vliegtuigen over en die strooiden blikjes uit waar een lont in zat, die brandde. En ze gooiden die blikjes bij ons in de straat! Even later hoorden we zwaar geronk in de verte, dat snel dichterbij kwam en ja toen kwamen de Lancasters. Iedereen vloog naar binnen. Ik had in Vlissingen al dikwijls gezien, dat na een bombardement de trap nog overeind stond. Dus we zijn met ons drieën onder de trap gekropen. We zaten er amper toen er een oorverdovend dreunen volgde, met gefluit en stank. Het duurde maar een paar minuten, maar het leken wel uren.

Toen het voorbij was stond ons huis nog overeind, wel waren alle ruiten er uitgevlogen en er zaten scheuren in de muren. Eerst waren we bang dat ze gasbommen hadden gasbommen want het stonk verschrikkelijk. We zijn het huis uitgekropen. In de straat lag overal glas en puin, een paar huizen waren helemaal weggeslagen en het was bijna donker van het stof. Buurman Willem Kleinepier was de eerste die we zagen: 'Leven jullie nog alle drie?' Ook de burens aan de andere kant hadden het overleefd, maar verderop zagen we dat het veel erger was.'

Corrie Caljé is zeventien en woont met haar ouders in een boerderijtje halverwege de duinen het dorp: 'Ik was naar de wei geweest om de koeien te melken en kwam net thuis met m'n jok en twee emmers melk toen ze Vlissingen aan het bombarderen waren. Dat gebeurde wel vaker, en ik weet nog dat we daar naar stonden te kijken achter ons huis en dat toen een paar vliegtuigen ineens fakkels boven het dorp uitgooiden. Nou, wij naar binnen, want we begrepen wel dat er bommen zouden volgen. Moeder was verschrikkelijk bang en vluchtte met m'n jongere broertje en zusje de kelder in. Ik ben samen met m'n vriend, die op bezoek was, bovenaan de keldertrap gaan zitten. Daar hebben we het bombardement meegemaakt. Het was verschrikkelijk, het huis stond te trillen, de ruiten vlogen eruit, er sprongen scheuren in de muren, maar het bleef overeind.

Vader was aan de andere kant van de weg in de schuur bij de kalveren bezig en wou nog naar huis rennen, maar hij werd door de luchtdruk in de sloot geslingerd. Tegelijk vloog er van alles door de lucht en dat kwam ook in die sloot terecht, zodat vader tot z'n borst in het puin vast kwam te zitten. Grootmoeder, die verderop woonde, ontdekte hem. Ze kwam naar ons huis lopen en riep: 'Kom gauw, Adam ligt onder het puin in de sloot!' Gelukkig kwamen er al snel mensen van het Rode Kruis van Koudekerke en die hebben vader eruit gegraven. Hij heeft er niet veel aan over gehouden, hij heeft alleen een tijd mank gelopen.'

Maaïke Mol: 'Ik was bij de EHBO, dus ik ben samen met Corrie Geldof, die in onze straat woonde, naar het dorp gelopen. we konden er bijna niet komen door de bomkraters en het puin. Wat ik onderweg zag, dat kon ik bijna niet geloven... dat mijn dorp, dat zo vertrouwd was en zo veilig, ineens veranderd was in een puinhoop.

Toen ik later die avond thuis kwam hadden buurman David Wijkhuis en zijn vrouw samen met moeder en m'n broer bedden op de vloer van hun huis gelegd. Want dat was minder beschadigd dan het onze. Er was natuurlijk geen ruit meer heel, maar de houten blinden konden nog min of meer dicht. We zijn met onze kleren aan gaan liggen, allemaal bang, maar zo toch ingedommeld. Middenin de nacht waren we ineens klaar wakker omdat we iets hoorden in het puin rond het huis. Het bleek Hertha de

herdershond van de buren, die door de Duitsers was gevorderd en meegenomen. Hij was ontsnapt en had de weg terug naar huis gevonden....'

Adrie Clarisse: 'De volgende dag hebben we dakpannen verzameld die nog heel waren van ingestorte huizen in de buurt en die hebben we op ons eigen dak gelegd. Vader heeft ouwe jutezakken in de scheuren in de muren gepropt om de kou een beetje tegen te houden. Zo konden we voorlopig in ons huis blijven wonen.'

Maike Mol: 'Het dorp was in ontredde, maar er moesten zoveel praktische dingen gebeuren, dat er eigenlijk geen tijd was om te huilen. De weg naar het kerkhof moest bijvoorbeeld schoongemaakt worden, want de doden moesten begraven worden. De huizen die nog goed waren kwamen stampvol te zitten met mensen uit de huizen die kapot gegooit waren.'

Er zijn bij het bombardement op ons dorp ook Vlissingers omgekomen, die eerder naar ons dorp waren gevlucht omdat hun stad zo vaak werd gebombardeerd. De jongste broer van mijn moeder met zijn gezin hoorden bij die slachtoffers. Terwijl zijn huis in Vlissingen niet getroffen is ondanks alle bombardementen daar. Was hij maar thuis gebleven!'

Bron: Verjaagd door vuur en water